

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Vzděláním k úspěchu bez bariér

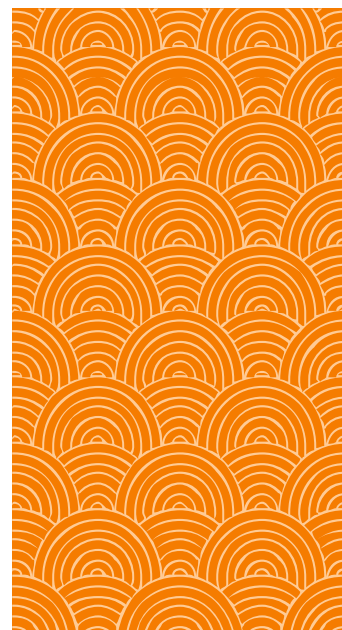
Číslo projektu:

CZ.02.3.62/0.0/0.0/16_037/0003942

Jak vydržet domácí výuku a nezbláznit se? (stručná doporučení)

Mgr. Kateřina Kubíková, Ph.D.

VZDĚLÁVÁNÍ BEZ BARIÉR

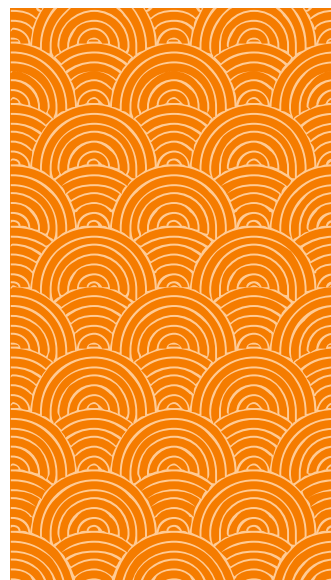

V polovině března, hned po jarních prázdninách, nastala situace, se kterou jsme se doposud v souvislosti výukou a výchovou našich dětí nesetkali. Dny ztratily svůj zaběhlý rytmus a nastaly *nové pořádky*, které dostaly pod velký tlak mj. rodiny s dětmi školou povinnými, protože nastala tzv. domácí výuka. V tomto krátkém textu se pokusíme najít cestu, jak dopady stresu trochu zmírnit a objevit způsob, jak domácí výuku zvládnout, co možná nejlépe a bez větších ztrát.

Čas běží, děti jsou stále doma a my všichni se snažíme se situací nějak poprat. Učitelé se vrhli na výrobu domácích listů, někteří učí online, jiní posílají prezentace a emailové schránky dětí i rodičů se plní příkazy, doporučeními, odkazy na procvičení nebo poučnými video materiály z YouTube (dokonce i *Kovy řeší dějiny*). Ale nastávají okamžiky, kdy i přes jistě dokonalý didaktický materiál, děti nedokážou vyřešit pracovní list, neskáčou radostí z dalšího videa a jsou možná i dokonale otrávené, když otevřou další email s úkoly. Pro rodiče nastávají krušné časy, protože nejen, že musí chodit do práce nebo pracovat z domova, ale navíc se starají se o všechny potřeby členů domácnosti, suplují školní jídelnu a animátory z dětského tábora, takže požadavky školy, zejména v situacích, kdy už dávno zapomněli vzorečky s geometrie nebo Newtonovy zákony, je to poslední, na co mají náladu, a atmosféra v domácnosti houstne. Jak z toho ven?

Všichni ti, kteří učí děti doma i mimo nouzové stavy a jsou ve vzdělávání svých potomků celkem úspěšní, často poukazují na to, že je dobré dávat dětem dostatek času, volnosti v rozhodování a svobodu volby v učebních činnostech. V praxi to znamená, že v době, ve které určíte, že se bude dítě učit, mu necháte volnost rozhodování v tom, co a jak bude dělat (s tím samozřejmě souvisí i zodpovědnost za dokončení započatého). Dítě díky této *volnosti* v budoucnu dokáže dobře plánovat a rozhodovat se, které věci je dobré mít raději hned hotové, které počkají. Když se jim to nepodaří hned úplně dobře, nevádí, všechno chce čas. Umění time managementu (plánování činností) je totiž otázka času, kterého máme teď v karanténě dost a můžeme ho dětem dopřát.

Takže se nebojte podívat na domácí školu z trochu jiného úhlu pohledu. Pokud vám připadá, že váš potomek má příliš mnoho práce na úkolech, které ho nebaví, protože jsou náročné, monotónní a do určité míry nezábavné, konzultujte to s vyučujícím předmětu. Pamatujte, že pokud děti dělají něco s nechtutí, většinou práce nemá dobré výsledky. Nechte proto děti, ať si samy najdou dokumenty, knihy nebo filmy týkající se témat, které se mají právě učit a vytvořit si tak vlastní pohled na věc, a to třeba formou portfolií (sám si zpracuje téma pomocí různých metod – knihy, videa, pokusy), nebo nejděte svoje knížky, které jste četli v mládí, a mohly by dětem rozšířit obzory. Pomozte jim objevit svět Julese Verna, Jaroslava Foglara nebo komiksových hrdinů z dílny Marvela nebo Saudka a Čermáka. Domácí škola přináší bonus, kterým je čas strávený s rodinou. Takže zapojte děti do chodu domácnosti, můžete tak změnit kuchyni na laboratoř nebo balkón v domácí dílnu. Uvidíte, že se toho naučí pro budoucnost víc, než vyplňováním pracovních listů, kde je pro pobavení maximálně křížovka.

Na závěr asi jen jedna rada, nemusíte bláznit a nutit děti počítat hory příkladů a řešit zapeklité úkoly, se kterými jim ani nedokážete poradit, raději jim dejte dobrou knížku, pusťte kvalitní film, nebo prostě vyrazte s rouškou do přírody a buďte spolu, taková příležitost se nemusí opakovat.

Zajímavé odkazy na inspiraci pro domácí školu:

Tátova laboratoř – The dad lab

<https://www.youtube.com/channel/UCc-hy0u9-oKINdMKHBudcQ>

Nápady na výuku doma – pracovní listy jinak

http://www.kritickemysleni.cz/materialy.php?co=kriticke_listy

Nevíte si rady s biologií?

<https://www.cbg.zcu.cz/OB/proucitele.php>

Stránka Akademie věd s pokusy na doma.

<https://www.cbg.zcu.cz/OB/proucitele.php>

